

RETEN I LYNGBY DOM

afsagt den 6. juni 2018

Sag BS-8038/2017-LYN

A
(advokat Louise Bott Traberg Smidt)

mod

Ankestyrelsen
(advokat Flemming Orth)

Denne afgørelse er truffet af dommerne ..., ... og

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 13. juni 2017.

Sagen angår prøvelse af Ankestyrelsens afgørelse af 26. juli 2016, som fastholdt i afgørelse af 20. februar 2017, hvor A blev meddelt afslag på stedbarnsadoption efter adoptionslovens § 15, med den begrundelse, at A havde betalt børnenes surrogatmor for adoptionen.

A har nedlagt principal påstand om, at Ankestyrelsen skal anerkende, at hun er berettiget til at adoptere B1 og B2, subsidiært, at sagen hjemvises, idet Ankestyrelsen skal anerkende, at Ankestyrelsens afgørelser af 26. juli 2016 og 20. februar 2017 er ugyldige.

Ankestyrelsen har nedlagt påstand om frifindelse.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Tvillingerne B1 og B2 blev født af en ukrainsk surrogatmor i Ukraine den ... 2013.

Da ægtefællerne A og F vendte hjem til Danmark med børnene, søgte A Statsforvaltningen om bevilling om adoption af børnene.

Ved Statsforvaltningens afgørelse af 26. februar 2014 fik A afslag på sin ansøgning. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

" ...

Afgørelse

Ansøgningen kan ikke imødekommes for tiden.

Begrundelse

Statsforvaltningen har ved afgørelsen lagt vægt på, at det fremgår af CPR registret, at du har boet sammen med B1 og B2 siden 10. februar 2014, hvilket alene er 16 dage.

Statsforvaltningen finder herefter ikke, at betingelserne i adoptionslovens § 2 er opfyldt på nuværende tidspunkt.

...

Regler

Vi har truffet afgørelsen efter adoptionsloven.

I adoptionsloven har vi brugt § 2. Læs reglerne i bilag til afgørelsen.

Vi gør opmærksom på, at efter almindelig forståelse af begrebet opfostring kan dette alene ske indtil barnet fylder 18 år.

Efter Ankestyrelsens Familieretsafdelingen og statsforvaltningens praksis stilles der krav om, at barnet vil kunne bo sammen med ansøger i mindst 3 år, før det fyldte 18. år, hvis der er tale om et barn under 18 år. Er barnet fyldt 18 år på ansøgningstidspunktet, stilles der i praksis krav om, at barnet har boet sammen med ansøgeren i omkring 3 år, før barnet fyldte 18 år.

I praksis anses det som udgangspunkt ikke for at være til gavn for et barn at blive adopteret af sin stedfar/stedmor, medmindre ægtefællerne på ansøgningstidspunktet har samlevet i mindst 2 ½ år, og barnet og ansøgeren også har boet sammen i mindst 2 ½ år. Dette skyldes, at det er af afgørende betydning for barnet, at familien har opnået den fornødne stabilitet, inden adoptionsbevilling udfærdiges. ...”

A klagede over Statsforvaltningens afgørelse til Ankestyrelsen. Under klagesagens behandling var A og F indkaldt til et møde i Statsforvaltningen den 20. marts 2015. Af mødereferatet fremgår:

”...

Notat i henhold til offentlighedsloven

(møde til brug for Ankestyrelsens vurdering af, om der er grundlag for at antage, at der er anvendt ulovlig adoptionshjælp eller ulovlig formidling af surrogatmoderskab)

Dato: Den 20. marts 2015

...

A og F mødte. Begge fremviste billedlegitimation i form af pas.

Ankestyrelsen har bedt Statsforvaltningen om at indhente yderligere oplysninger om, hvordan kontakten mellem M og A og F er skabt, og om der har været ydet vederlag.

Statsforvaltningen havde i mødeindkaldelsen gjort parret opmærksomme på adoptionslovens § 34, hvorefter overtrædelse af adoptionslovens § 33 om formidling af surrogatmoderskab kan straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

A forklarede, at parterne i 2007-2009 boede i Norge, hvor hun i forbindelse med sit arbejde havde en del rejseaktiviteter. Her blev hun af en tidligere kollega fra Ukraine gjort opmærksom på muligheden for at anvende en surrogatmoder i Ukraine. Den pågældende kollega var bekendt med parrets vanskeligheder med selv at få børn.

Da parret i 2009 vendte tilbage til DK, fortsatte de fertilitetsbehandlingen, og siden begyndte A at undersøge mulighederne i Ukraine. Hun besøgte to klinikker og fandt, at den valgte klinik, Biotex i Kiev levede op til parrets forventninger om seriøsitet – en klinik, der som en del af deres behandlingstilbud har rugemoderskab.

Parret valgte på baggrund af As egne undersøgelser den pågældende klinik primo 2012.

Indledningsvis var de begge til meget grundige undersøgelser på klinikken og A havde herefter – efter eget ønske – et møde med den foreslåede rugemor – M. Det foregik på klinikken og var formidlet af denne. Hun ville sikre sig, at der var gensidig forståelse imellem dem.

F blev i april 2013 kontaktet af klinikken, at han med kort varsel skal rejse til Kiev for at afgive sæd.

Efter 6 uger bliver parret kontaktet af klinikken med meddelelse om, at rugemoderen var gravid med tvillinger.

De er på ny i Kiev, da rugemoren er 3 måneder henne, hvor der laves en scanning. De hilser ved den lejlighed på rugemoren og kommer ikke tilbage til Kiev før kort før fødslen skal sættes i gang og børnene bliver født. De følger dog gennem månedlige rapporter forløbet af graviditeten og morens helbredstilstand, der bliver fulgt tæt af klinikken, ligesom rugemoren hver gang skriver, at hun har det godt.

Børnene er på det hospital som klinikken anvender i 3 dage, hvorefter de bliver overdraget til parret. Rugemoren har ikke set børnene og parret har ikke set hende siden. Dette er efter de ukrainske regler. Parret ved, at hun er 37 år og har et voksent barn samt et barnebarn. De mener at vide, at hun vil bruge den betaling hun fik i.f.m. rugemoderskabet til en lejlighed.

F kan først ikke huske, hvad parret har betalt i vederlag til klinikken, men kommer frem til "et par 100.000,- kr". Han bekræfter, at de har indgået en kontrakt med klinikken om betalingen – beløb og rater. Parret ved ikke hvor stor en del af deres betaling, der er gået til rugemoren – mener det var et større beløb ud fra den betragtning, at hun ville købe en lejlighed.

Parret har således oplyst, at de selv skabt kontakten til en klinik i Ukraine, at klinikken har formidlet kontakten til rugemoren, som de i øvrigt ikke har og heller ikke vil få nogen forbindelse med og at de alene har ydet vederlag til klinikken – ikke til rugemoren.

Parret oplyser, at de evt. kan eftersende deres kontrakt med klinikken. Kontrakten er tidligere sendt til Udlændingestyrelsen i forbindelse med børnenes indrejse. A og F ønsker at få tilsendt kopi af mødenotatet.

C
..."

Ankestyrelsen traf den 26. juli 2016 afgørelse i sagen. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

" ...

Afgørelse

Du har klaget over Statsforvaltningens afgørelse af 26. februar 2014 om stedbarnsadoption af B1 og B2, begge født den ... 2013.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

Du har ikke ret til at adoptere B1 og B2.

Det betyder, at vi stadfæster Statsforvaltningens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Vores begrundelse for afgørelse er en anden end Statsforvaltningen.

Vi beklager den lange sagsbehandlingstid, som skyldes, at sagen har været under principiel behandling.

...

Ankestyrelsen vurderer, adoptionerne ikke kan bevilges, da du og børnenes far her betalt B1 og B2s mor for hendes samtykke til adoptionerne. Den kvinde, der har født B1 og B2 (surrogatmoderen) er efter dansk ret børnenes juridiske mor.

Vi vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke er afgørende hensyn til B1 og B2, der kan føre til et andet resultat.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du og børnenes far har oplyst, at surrogatmoderen ville blive i stand til at købe en lejlighed for den betaling, hun fik for at føde børnene.

Derudover har I oplyst, at i betalte den klinik, der etablerede graviditeten hos kvinden "et par 100.000 kroner". Det er af disse penge surrogatmoderen har modtaget sin betaling.

Disse oplysninger sidestiller vi med betaling til surrogatmoderen.

Oplysningerne fremgår særligt af mødereferatet fra mødet, du og børnenes far var til i Statsforvaltningen den 20. marts 2015.

Det har ikke været afgørende for vores afgørelse, om surrogatmoderen har del i forældremyndigheden over børnene, og om hun skal afgive et formelt samtykke til en adoption.

Det skyldes, at vi vurderer, at surrogatmoderens samtykke til surrogatarrangementaftalen med de heraf afledte forpligtelser, hun påtog sig om at overdrage forældremyndigheden og samtykke til, at du og børnenes far skulle være forældre til børnene, kan ligestilles med samtykke til stedbarnsadoptionerne. Det er denne samlede forpligtelse, surrogatmoderen har modtaget betaling for.

Vi har lagt vægt på, at forbuddet adoptionsloven mod at yde vederlag til nogen, der skal give samtykke til adoption, har til formål at forhindre, at børn gøres til genstand for betaling.

Uanset at du og børnenes far i dag fungerer som forældre til børnene, vurderer vi, at der ikke er særlige grunde til at tillade adoptionerne på trods af den ulovlige betaling.

Vi lægger i den forbindelse vægt på at B1 og B2s retsforhold forbliver, som de hidtil har været. Det samme gælder deres hverdag.

Om reglerne

En adoption må ikke meddeles, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for tabt arbejdsfortjeneste.

Reglen har til formål at undgå, at børn gøres til handelsobjekter. Bestemmelsen sikrer, at aftaler om "levering" af børn ikke kan realiseres gennem en adoption.

Det er generelt et krav for at bevilge en adoption, at adoptionen kan antages at være til barnets bedste, og barnet enten ønskes opfostret hos adoptanten eller har været opfostret hos denne, eller at der foreligger anden særlig grund.

...

Bemærkninger til klagen

Du og børnenes far har i klagen bemærket, at I mener, at adoptionen vil være til gavn for B1 og B2. Dette begrundes I blandt andet med, at børnene er helt små, at de bør have både en mor og en far, og at de kun har kendt til jer som forældre.

I oplyser derudover, at I er børnenes lovmæssige forældre i Ukraine.

Vi henviser til begrundelsen i afgørelsen.

Vi kan i øvrigt oplyse, at hensynet til børnenes ret til deres privat- og familieliv eventuelt kan betyde, at en afgørelse om stedbarnsadoption falder anderledes ud, hvis deres retsforhold og hverdag står overfor betydelige forandringer.

Når børnene er myndige og selv kan tage stilling til deres familieretlige relation, vil hensynet til børnene i forhold til adoptionsspørgsmålet også være et andet.

..."

Ved brev af 26. september 2014 til Ankestyrelsen anmodede As advokat om, at sagen blev genoptaget. Advokaten henviste bl.a. til oplysningerne i mødenotatet fra Statsforvaltningen. Ved brev af 2. november 2016 meddelte Ankestyrelsen, at styrelsen havde besluttet at behandle sagen igen. Ved Ankestyrelsens afgørelse af 20. februar 2017 fastholdt Ankestyrelsen afgørelsen af 26. juli 2016. Af afgørelsen fremgår:

"...

*Begrundelsen for at fastholde den oprindelige afgørelse**Sådan vurderer vi sagen*

Ankestyrelsen vurderer, at de oplysninger som vi genoptog vores afgørelse af 26. juli 2016 på baggrund af, ikke kan føre til et andet resultat. Dette sker efter nærmere undersøgelse af oplysningerne.

Vi vurderer, at vi fortsat kan lægge vægt på de oplysninger, der lå til grund for vores første afgørelse i sagen.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at Statsforvaltningen udtaler, at Statsforvaltningen kan holde sig til notatet af 20. marts 2015. Statsforvaltningen har oplyst, at notatet dækker de relevante oplysninger, der blev givet under mødet.

Vi er opmærksomme på, at der går 1 år og 8 måneder fra notatet bliver skrevet, til Statsforvaltningen bliver hørt om det. Det ændrer ikke ved resultatet, fordi vi lægger vægt på, at Statsforvaltningen udtaler sig klart og utvetydigt.

Vi lægger også vægt på, at Statsforvaltningen er en myndighed, der foretager mange samtaler med borgere og derfor har stor erfaring med at sikre sig, at alle oplysninger bliver noteret på sagerne.

Oplysningerne fremgår særligt af Statsforvaltningens udtalelse af 25. november 2016.

...

Bemærkninger til klagen

Louise Traberg Smidt har oplyst, at begrundelsen for vores afgørelse af 26. juli 2017 bygger på faktisk forkerte oplysninger.

Især skulle du og din mand være uforstående overfor oplysningerne i notatet af 20. marts 2015 om, at I skulle have oplyst, at surrogatmoderen blev i stand til at købe en lejlighed for det beløb, hun modtog for at være surrogatmor.

Det skulle være decideret faktisk forkert. I tror, at misforståelsen kan være opstået, da I oplyste, at en del af betalingen til klinikken i Ukraine er gået til en lejlighed, som I kunne opholde jer i under opholdet i Ukraine.

I skulle have talt med klinikken i Ukraine om, at betaling for surrogatmoderskab er ulovligt i Danmark.

I skulle efter mødet have kontaktet Statsforvaltningen og forsøgt at få rettet oplysningerne i notatet af 20. marts 2015. Dette fik I ikke mulighed for, og I blev ikke kontaktet af Statsforvaltningen igen.

Louise Traberg Smidt skriver i sine supplerende bemærkninger, at lovgiver har haft intention om, at den biologiske fars ægtefælle skal have lov at adoptere i tilfælde som jeres. Det begrundes hun i ordlyden af bemærkningerne til forslag til lov om ændring af adoptionsloven 1985/1 LFS 164.

Vi bemærker, at det af samme lovforslag fremgår, at:

"Justitsministeriet har i forbindelse med udformningen af disse regler overvejet, i hvilken udstrækning aftaler om surrogatarrangementer bør forhindres. Indgås der sådanne aftaler uden vederlag og uden brug af mellemmand, f.eks. inden for en snæver familiekreds, er det justitsministeriets opfattelse, at disse aftaler, der må antages at forekomme mest sjældent, ikke bør forhindres. Aftaler om "levering af et barn" mod vederlag forekommer i strid med helt grundlæggende principper i vort samfund."

Louise Traberg Smidt oplyser, at I fastholder jeres oplysninger om mødet den 20. marts 2015.

Det er Louise Traberg Smidts klare opfattelse, at en notarerklæring afgivet på tro og love af surrogatmoderen om, at hun ikke har modtaget betaling ud over 200 € om måneden, bør tillægges langt større vægt end et samtalenotat, hvor der er uenighed om, hvad der rent faktisk er oplyst på mødet.

Vi henviser i øvrigt til begrundelsen for afgørelsen og til begrundelsen for afgørelsen den 26. juli 2016.

..."

Ved Statsforvaltningens afgørelse af 22. marts 2018 fik A og F fælles forældremyndighed over de to tvillinger.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af A.

A har forklaret blandt andet, at de er en familie bestående af fire personer – to forældre og to børn, B2 og B1. De flyttede til Charlottenlund sidste år. Hun og F har været gift i 20 år, men har kendt hinanden siden de var henholdsvis 16 og 18 år. F er elinstallatør, og hun er ingeniør.

De har altid gerne ville have børn, og da de fik deres første jobs, gjorde de forsøget, men det lykkedes ikke. Hun gik til gynækolog og fik til at begynde med at vide, at det så fint ud. På et tidspunkt blev der dog fundet nogle polypper, som hun senere blev opereret for to gange.

Hun gennemgik forskellige behandlinger for at blive gravid. I 2007-2009, mens hun og F boede i Norge, gik hun i gang med fertilitetsbehandling i udlandet. Hun var på en klinik i Rusland og gennemgik forskellige undersøgelser. I 2011 blev hun gravid i Rusland, men glæden varede desværre kun kort tid, før hun aborterede. Efter noget tid prøvede de igen med fertilitetsbehandling i Ukraine. Det var i 2012. Hun og F gennemgik grundige undersøgelser.

Konklusionen på forløbet blev, at der ikke var sandsynlighed for, at hun kunne gennemføre en graviditet.

De havde lært M at kende på klinikken i Kiev under forløbet med fertilitetsbehandling. Hun og M fik en god relation. M var 37 år og havde en voksen datter og et barnebarn. M var en af kontaktpersonerne på klinikken. Hun tilbød at blive gravid og føde et barn for dem.

Hun og F diskuterede tilbuddet, og de endte med at takke ja. Hun undersøgte mulighederne på nettet og konstaterede, at man gerne måtte bruge en surrogatmor, men ikke betale tabt arbejdsfortjeneste. M fortalte, at det ikke var et problem, da hun fortsat var ansat på klinikken og skulle arbejde under graviditeten. Det skete således uden betaling og på frivillig basis. De lavede en kontrakt med klinikken. De betalte M 200 euro om måneden til vitaminer, transportudgifter og graviditetstøj. De skulle betale 208.000 kr. til klinikken for selve behandlingen og donoræg, egen transport, lægeundersøgelser, rapportering en gang om måneden og for fødslen på hospitalet samt lægebesøg efter fødslen, dokumentudarbejdelse og advokathjælp i Kiev. Beløbet dækkede tillige udgiften til en lejlighed, hvor de selv skulle bo i to måneder.

Hun ved ikke, om M har fået betaling fra klinikken udover de 200 euro om måneden, som hun og F betalte, men det går hun ikke ud fra.

Mad er ikke dyrt i Ukraine, men leveomkostningerne er meget høje. Lejligheder er især meget dyre. 200.000 kr. er derfor ikke et stort beløb i Kiev, og det ville ikke række til en lejlighed.

Hun kan ikke svare på, om der er anvendt donoræg. Hun fik selv taget æg ud. Medarbejderne på klinikken sagde, at de ville anvende tre æg for at få den største chance for graviditet, og de anbefalede at anvende donoræg. De har valgt ikke at vide, om æggene er fra hende eller en anden. Det ene barn kan være biologisk, mens det andet ikke er, og det ønsker de ikke at vide.

Hun skulle have været med til fødslen, men hun var ikke med, da der skulle foretages kejsersnit, fordi det ene barn lå forkert.

De fik børnene med hjem fra hospitalet efter tre dage, men de så dem allerede dagen efter fødslen.

De talte med de danske myndigheder om pas til børnene efter fødslen, så de kunne komme til Danmark hurtigt. Der var udbrudt borgerkrig, og forholdene var forfærdelige i Ukraine. Den danske repræsentation kunne ikke hjælpe, og de skulle søge om familiesammenføring med børnene. Familiesammenføringen blev godkendt i februar måned, og så kunne de endelig tage hjem. De havde ik-

ke undersøgt, hvordan de fik børnene til Danmark på forhånd, da de jo var forældre og regnede med, at de kunne tage børnene med hjem.

De blev i Danmark vejledt om at søge stedbørnsadoption, og det gjorde de. Hun forstod ikke helt vejledningen, men ansøgte om det. De fik hurtigt et afslag. Det var meget forvirrende. Hun talte med flere medarbejdere og klagede til Ankestyrelsen. Det var et meget langt forløb.

I marts 2015 blev de indkaldt til et møde i Statsforvaltningen, hvor de mødtes med C. De dokumenterede deres personlige forhold og besvarede en masse spørgsmål, herunder om kontakten til klinikken i Kiev. De blev også spurgt, hvad de havde betalt. De oplyste, at de havde betalt ca. 200.000 kr. og tilbød C, at hun kunne se kontrakten, men den ville hun ikke se. Stemningen var mærkelig, og det mindede om et forhør. Der var ingen afklaring. Hun tog selv noter under mødet. Hun er vant til at tage noter. Hun har stadig de noter. De sidder sammen med kontrakten med klinikken i den hvide mappe. Hun modtog Cs mødereferat efter to til tre dage. Hun forstod det ikke. Der var meget, som ikke var med, og det var slet ikke hendes ordvalg, der var gengivet. Der stod i mødereferatet, at de havde sagt, at M skulle købe en lejlighed for betalingen, men det havde de ikke sagt. De havde sagt, at de selv skulle bo i en lejlighed i Kiev under forløbet. Hun ringede og lagde en besked til C umiddelbart efter, men hørte ikke fra hende. Hun var ikke overrasket over ikke at blive kontaktet, for det har hun prøvet før, også når hun har skrevet til Statsforvaltningen. I juli 2015 modtog de ud af det blå en meddelelse fra Ankestyrelsen om, at de var blevet politianmeldt. De var chokerede. De blev ikke kontaktet af politiet. Sagen blev sat i bero. Efter lang tid fik de en afvisning på ansøgningen om stedbørnsadoption. Hun forstod ikke helt begrundelsen og lovhenviisningerne og sagsforløbet. Hun ringede derfor og talte med en medarbejder i Ankestyrelsen. Medarbejderen fortalte, at politiet havde standset efterforskningen. Det havde de heller ikke fået besked om.

Hun og F gik til advokat, da de havde mistet tilliden til systemet.

I dag har hun og F fælles forældremyndighed over B1 og B2. Det har de fået for meget kort tid siden. I praksis betyder det meget, at hun ikke er registreret som mor til børnene. Hun har ikke adgang til en app vedrørende børnenes institutioner, og der er andre praktiske udfordringer. Hvis F dør, ved de heller ikke, hvad de skal gøre.

De er en almindelig dansk familie med to friske børn. Der er tale om naturbørn, som meget gerne vil ud og lege i naturen. De trives godt. De er forskellige. B1 er følsom, men frisk. B2 er enorm glad af natur. De er alderssvarende.

Parternes synspunkter

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

A har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

Lovgrundlaget i den danske adoptionslov

Efter adoptionslovens § 2 er det en betingelse for en adoption, at adoptionen vurderes at være bedst for det barn, som ønskes adopteret, og at barnet ønskes opfostret hos adoptanten.

Hvis der ansøges som adoption af et umyndigt barn, skal myndighederne indhente enten et samtykke efter § 7 (fra forældre med del i forældremyndigheden over barnet) eller en erklæring efter § 13 (fra forældre uden del i forældremyndigheden over barnet).

Af adoptionslovens § 15 fremgår, at der ikke kan meddeles adoption, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden modydelse, herunder betaling for tabt arbejdsfortjeneste.

Den konkrete afgørelse

I afgørelsen af 26. juli 2016, skriver Ankestyrelsen følgende begrundelse for ikke at meddele stedbarnsadoption:

"Det har ikke været afgørende for vores afgørelse, om surrogatmoderen har del i forældremyndigheden over børnene, og om hun skal afgive et formelt samtykke til en adoption.

Det skyldes, at vi vurderer at surrogatmoderens samtykke til surrogatsarrangementsaftalen med de heraf afledte forpligtelser, hun påtog sig om at overdrage forældremyndigheden og samtykke til, at du og børnenes far skulle være forældre til børnene, kan ligestilles med et samtykke til stedbarnsadoptionerne. Det er denne samlede forpligtelse, surrogatmoderen har modtaget betaling for."

Sagsøgeren har opfordret Ankestyrelsen til at præcisere, om As adoption af B1 og B2 – efter Ankestyrelsens opfattelse - krævede Ms samtykke efter § 7, eller en erklæring fra hende efter § 13.

Ankestyrelsen har svaret, at det ikke har været relevant at tage stilling til, da afslaget på adoption sker allerede i medfør af § 15.

3. ANBRINGENDER

3.1. Sagsøger gør til støtte for sin påstand om, at afgørelsen er ugyldig, følgende hovedanbringender gældende:

at der ikke er ydet et vederlag i strid med § 15 i adoptionsloven,

at Ankestyrelsen ikke har iagttaget sin forpligtelse til efter § 2 i adoptionsloven at foretage en konkret afvejning af alle relevante hensyn, idet § 15 i adoptionsloven ikke finder anvendelse,

at betalingsforbuddet i § 15 i adoptionsloven ikke finder anvendelse, idet en stedbarnsadoption af B1 og B2 ikke krævede Ms samtykke efter § 7,

at når der ikke skal indhentes samtykke efter § 7, da er Ankestyrelsen forpligtet til at foretage en konkret afvejning af B1 og B2s bedste efter adoptionsloven § 2, EMRK art. 8 og FNs børnekonvention art. 3.1,

at dette er i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis frem til principafgørelsen i nærværende sag,

at Ankestyrelsen med henvisning til at der er ydet et ulovligt vederlag, nu har afskåret denne konkrete afvejning og ændret praksis til skade for de involverede børn og forældre, og dette er i strid med princippet om ligebehandling og lovhjæmmel, hvorfor afgørelsen er ugyldig.

3.1.2. Hvis § 15 i adoptionsloven finder anvendelse, skal der alligevel ske en afvejning af hensynet til B2 og B1 over for de hensyn, der ligger bag § 15 i adoptionsloven

at hvis sagsøgeren ikke skulle få medhold i, at § 15 ikke finder anvendelse, da er Ankestyrelsen forpligtet til at overveje om hensynet til B1 og B2 bør føre til et andet resultat, jf. adoptionsloven § 2, EMRK art. 8 og FNs børnekonvention art.

at ved udøvelsen af dette skøn har Ankestyrelsen ikke inddraget hensynet til B1 og B2 i tilstrækkelig grad, hvorfor afgørelsen er ugyldig.

3.2. Sagsøger gør til støtte for sin påstand om, at adoptionen bevilliges følgende hovedanbringender gældende:

at tungtvejende hensyn til B1 og B2s ret til familieliv tilsiger, at adoptionen gennemføres.

3.2.1 Bemærkninger til anbringender

Der er ikke ydet et ulovligt vederlag

Ankestyrelsen har lagt til grund, at sagsøgeren A og hendes ægtefælle F har ydet et efter dansk ret ulovligt vederlag til M for gennemførelsen af surrogatmoderskabet. Sagsøgeren har oplyst, at de har betalt i alt 32.900 euro til klinikken, jf. bilag E, men bestrider, at dette vederlag udgør et ulovligt vederlag, jf. bilagene D, E og H.

Ankestyrelsen har foretaget sin vurdering af, at der er ydet et ulovligt vederlag på baggrund af statsforvaltningens referat af et møde den 20. marts 2015, jf. bilag 3. Indholdet af dette referat er bestridt af sagsøgeren, og kan på baggrund af forløbet i sagen ikke lægges til grund.

Anvendelsesområdet for § 15 i adoptionsloven

Adoptionslovens § 15 foreskriver, at adoption ikke kan meddeles, hvis nogen, der skal give samtykke til adoptionen, modtager vederlag. Der er således efter ordlyden tale om et forbud, som afskærer adoption i de tilfælde.

Sagsøger gør gældende, at dette forbud alene retter sig mod sager, hvor der kræves samtykke efter § 7, det vil sige adoption af umyndige børn, hvor den forælder, der "bortadopterer" har del i forældremyndigheden.

Ankestyrelsen har udtalt, at M ikke havde del i forældremyndigheden over B1 og B2. Heraf følger, at myndighederne ikke skulle indhente et samtykke efter § 7 fra hende til stedbarnsadoptionen.

Det gøres gældende, at ordlyden af bestemmelsen i § 15 er klart afgrænset til situationer, hvor der kræves samtykke. Eventuelle indikationer i forarbejderne på, at bestemmelsen skulle have et større anvendelsesområde kan ikke anvendes til at udvide rækkevidden af et forbud, når det strider mod ordlyden.

Ankestyrelsens afgørelse hviler derfor på en forkert anvendelse af adoptionsloven, hvorfor den er ugyldig.

Betydningen af Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte retten til familieliv

B1 og B2s ret til familieliv med A er beskyttet under artikel 8 i EMRK. Deres rettigheder er ligeledes beskyttet under FNs børnekonvention art. 3.1.

Det gøres gældende, at retten til familieliv omfatter retten til, at der etableres en retligt forbindelse mellem B1 og B2 på den ene side og A på den anden side i form af "moderskab", så der skabes sammenfald mellem de voksne, som børnene betragter som deres forældre, og de voksne, der retligt set er deres forældre.

Det anerkendes, at danske myndigheder har ret til gøre indgreb i retten til familieliv, hvis dette har hjemmel i loven, forfølger et lovligt formål og er proportionelt. Det accepteres ligeledes, at danske myndigheder har en legitim interesse i at forsøge at forhindre, at danske par i udlandet indgår aftaler om at udnytte reproduktionsmetoder, som ikke er lovlige i Danmark.

Det, som gøres gældende, er, at der ikke er hjemmel i adoptionslovens § 15 til indgrebet, jf. ovenfor. Det gøres endvidere gældende, at indgrebet ikke er proportionelt, når man ikke foretager en konkret afvejning af de relevante hensyn alene med henvisning til et betalingsforbud, hvorved B1 og B2 afskæres fra at få en retlig mor ved stedbarnsadoption.

Det er i den forbindelse ikke tilstrækkeligt at konstatere, at B1 og B2s hverdag og retsforhold forbliver, som de er.

Sagsøger gør gældende, at i andre sager end sager, hvor en forælder skal samtykke efter § 7, da må der foretage en konkret vurdering af "barnets bedste" efter § 2 i adoptionsloven, art. 8 i EMRK og art., 3.1 i FNs børnekonvention.

"Andre sager", kunne f.eks. være sager som nærværende sag om stedbarnsadoption af umyndige børn, hvor den bortadopterende forælder ikke har del i forældremyndigheden eller f.eks. stedbarnsadoption af myndige børn.

Betydningen af praksis frem til principafgørelsen

Praksis frem til principafgørelsen er beskrevet af Social- og Indenrigsministeriet på et tidspunkt, hvor man har været fuldt ud bekendt med at stedbarns-adoption blev anvendt til at sikre retligt moderskab til

børn født som resultat af kommercielle surrogataftaler, jf. Social- og Indenrigsministeriets rapport af 27. maj 2016. I centrum for denne praksis var en konkret vurdering af det involverede barns interesser.

Det gøres gældende, at principafgørelsen af juli 2016 indebærer en ændring af praksis til skade for de involverede børn og forældre, og at en sådan ændring kræver specifik lovhjælp.

Det gøres gældende, at sagsøgeren (og B1 og B2) har haft en berettiget forventning om, at hensynet til dem og deres familieliv også ville blive sat i centrum for vurderingen af, om der kunne etableres et retligt bånd imellem dem ved en stedbarnsadoption.

3.2.2 Hvis § 15 i adoptionsloven finder anvendelse skal der alligevel ske en afvejning af hensynet til B2 og B1 over for de hensyn der ligger bag § 15 i adoptionsloven

Ankestyrelsen skriver i afgørelsen af 26. juli 2016, at særlige grunde kan føre til andet resultat. Sagsøger er enig i, at grunde kan føre til, at adoption bevilliges, uanset om § 15 finder direkte anvendelse. Dette udspringer blandt andet af Danmarks forpligtelser efter art. 8 i EMRK og art. 3.1 i FNs børnekonvention.

Ankestyrelsen bemærker i afgørelsen, at betingelserne imidlertid ikke er opfyldte i den konkrete sag. Sagsøger bestrider dette, og gør gældende, at der er særlige hensyn, jf. pkt. 3.2.3. nedenfor.

3.2.3 At tungtvejende hensyn til B1 og B2s ret til familieliv tilsiger, at adoptionen gennemføres.

Det gøres overordnet gældende, at der er særlige hensyn i sager om stedbarnsadoptioner, som skal inddrages ved afvejningen.

Det fremgår således af Social- og Indenrigsministeriets vejledning nr. 11366 af 30. december 2015 om adoption, at der i relation til stedbarnsadoptioner gælder "en vis formodning for, at det vil være til fordel for barnet, at den, der fungerer som barnets sociale far eller mor, også bliver barnets retlige far eller mor".

I praksis har vurderingen af barnets bedste således være reduceret til en vurdering af "om familien har opnået den fornødne stabilitet, før adoptionsbevillingen udstedes, således at ønsket om adoption er en velovervejede beslutning baseret på erfaring fra flere års samliv som familie", jf. fortsat pkt. 4.2. i samme vejledning.

I praksis kræves således samliv mellem ansøgeren og barnet i 2½ år. Hvis en forælder uden del i forældremyndigheden protesterer, er det yderligere et krav, at vedkommende forælder ikke har haft kontakt med barnet inden for de sidste 7 – 8 år, jf. pkt. 6.3.3 i vejledningen.

Det gøres gældende, at de sædvanlige kriterier som påses ved vurderingen af "barnets bedste" i sager om stedbarnsadoption er opfyldte, dvs. at As adoption af B1 og B2 er til børnenes bedste. Det må lægges til grund, at M ikke agter at få kontakt til B1 og B2, og således heller ikke vil protestere imod As adoption af dem.

At der bør tages et særligt hensyn til børnene i disse sager understøttes også af Social- og Indenrigsministeriet, som i rapporten af 27. maj 2016 har anbefalet, at der så tidligt som muligt skabes er sammenfald mellem de voksne, som børnene betragter som deres forældre, og de voksne, der retligt set er deres forældre. I rapporten er blandt andet henvist til, at dette ville bringe dansk ret i overensstemmelse med den tendens, man ser i retspraksis og lovgivningen i andre lande, som Danmark i andre sammenhænge sammenligner sig med, f.eks. Sverige, Tyskland og England.

B2 og B1 har en tungtvejende interesse i, at deres identitet som børn af A understøttes med det retlige bånd i form af moderskab, som kan etableres efter dansk ret. B1 og B2 har levet i denne virkelighed siden deres fødsel i 2013. B1 og B2 er børn i trivsel, og As bidrag til dette er væsentligt.
..."

Ankestyrelsen har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

Det retlige grundlag

Det følger af adoptionslovens § 2, at adoption må kun bevilges, når den efter foretagen undersøgelse kan antages at være bedst for den, som ønskes adopteret, og denne enten ønskes opfostret hos adoptanten eller har været opfostret hos denne, eller der foreligger anden særlig grund til adoptionen.

Af lovens § 7 fremgår det, at adoption af et barn under 18 år kræver samtykke fra forældre, som har del i forældremyndigheden over bar-

net. Der skal som hovedregel i medfør af § 13 også indhentes en erklæring fra forældre, hvis samtykke ikke kræves efter § 7.

Videre er i § 15 bestemt, at der ikke kan meddeles adoption, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for tabt arbejdsfortjeneste.

Endelig er i § 33 anført, at hjælp ikke må ydes eller modtages med henblik på at opnå forbindelse mellem en kvinde og en anden, der ønsker, at kvinden skal føde et barn til denne. Ved lov nr. 326 af 4. juni 1986 om formidling af adoption m.v. blev bl.a. § 33 indsat i adoptionsloven.

Af forarbejderne til lovændringen (LFF 1985-1986.1.164) fremgår bl.a. af de almindelige bemærkninger til loven:

De grundlæggende regler for formidling af adoption foreslås opretholdt. Formidlingen af udenlandske børn skal fortsat varetages af nogle få højt kvalificerede private organisationer i henhold til offentlig autorisation og under offentligt tilsyn. Det gældende forbud mod privates adoptionsformidling foreslås således opretholdt.

[...]

4. [...]

a. For så vidt angår formidling af adoption er det justitsministeriets opfattelse, at der ikke er grundlag for at foreslå ændringer af det gældende system, hvorefter formidlingen af udenlandske børn foretages af private organisationer, der besidder den nødvendige faglige ekspertise. Det offentliges interesse i, at formidlingen sker på en etisk og faglig forsvarlig måde, kan imødekommes ved kravet om offentlig autorisation som betingelse for at udøve formidlingsvirksomhed og gennem de betingelser og det tilsyn, der følger af autorisationen.

[...]

5.[...]

b. Justitsministeriet har i forbindelse med udformningen af disse regler over-vejet, i hvilken udstrækning aftaler om surrogatarrangementer bør forhindres. Indgås der sådanne aftaler uden vederlag og uden brug af mellemmænd, f.eks. inden for en snæver familiekreds, er det justitsministeriets opfattelse, at disse aftaler, der må antages at forekomme yderst sjældent, ikke bør forhindres. Aftaler om »levering af et barn« mod vederlag forekommer derimod i strid med helt grundlæggende principper i vort samfund. Børn bør ikke kunne købes eller sælges, og dette gælder også de ufødte børn. Problemerne ved barnløshed bør ikke kunne udvikle sig til egentlige »handler« om et barn. Hertil kommer, at der ved aftaler mod vederlag er mulighed for, at den kvinde der vælger at ville føde et barn til en anden, ved valget af »forældre« til sit barn lader sig påvirke af, hvilken betaling der tilbydes for barnet, i højere grad end hensynet til, hvad der er bedst for barnet.

Spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om en egentlig betaling for barnet, må afgøres efter en samlet bedømmelse af omstændighederne i den konkrete sag. Det vil f.eks. kunne være acceptabelt, at der bliver betalt udgifter til medicin, svangerskabstøj, mindre beløb til ekstra kost og eventuelle rejseudgifter i forbindelse med nødvendige eller sædvanlige undersøgelser m.v.

Af vejledning nr. 11366 af 30. december 2015 om adoption pkt. 6.6 vedrørende forbud mod vederlag og ulovlig formidling, fremgår bl.a.:

Alle de personer, der skal afgive samtykke m.v. til adoption, er omfattet af forbuddet i adoptionslovens § 15 mod at yde eller modtage vederlag i forbindelse med adoptionen. Statsforvaltningen må under samtalerne søge oplyst, om der er ydet eller modtaget vederlag eller anden form for modydelse. En adoptionsbevilling må nægtes, hvis der er ydet vederlag, uanset om vederlaget har påvirket den pågældendes holdning til adoptionen.

[...]

Efter adoptionslovens § 33, stk. 1, må der ikke ydes eller modtages hjælp med henblik på at opnå forbindelse mellem en kvinde og en anden, der ønsker, at kvinden skal føde et barn til denne (surrogatmoderskab). Efter § 33, stk. 2, må der heller ikke foretages annoncering med henblik på at opnå en sådan forbindelse. Forbuddet gælder, uanset om der ydes vederlag eller ej. Såvel formidleren som modtageren af formidlingen kan straffes for overtrædelse af denne bestemmelse. Formålet med bestemmelsen er at modvirke surrogatmoderskab, hvori der er et kommercielt islæt, ud fra en betragtning om, at børn ikke bør gøres til en handelsvare.

Anbringender

Der er ikke grundlag for at tilsidesætte Ankestyrelsens afgørelse af 26. juli 2016 (bilag 5), som fastholdt ved Ankestyrelsens afgørelse af 20. februar 2017 (bilag 6), hvorefter A ikke har ret til at adoptere B1 og B2.

Det gøres gældende, at denne sag om adgang til adoption i Danmark i det hele skal afgøres efter dansk ret, hvorfor retstilstanden i Ukraine, herunder vedrørende forældremyndighed mv., i det hele er irrelevant for afgørelsen.

Der er ikke fra As side tilvejebragt et grundlag for at tilsidesætte Ankestyrelsens vurdering af, at adoptionerne ikke kan bevilges, da A og F har betalt for surrogatmoderens samtykke. Da surrogatmoderen efter dansk ret er børnenes juridiske mor, er dette i strid med adoptionsreglerne.

Afgørelsen støttes på, at A og F på møde i Statsforvaltningen den 20. marts 2015 (bilag 3) har oplyst, at de mente at vide, at surrogatmoderen ville bruge den betaling, hun fik i forbindelse med rugemoderskabet, til en lejlighed, og at de ikke vidste, hvor stor en del af deres betaling, der var gået til rugemoderen, men at det måtte være et større beløb, da hun ville købe en lejlighed.

Den omstændighed, at A og F alene har betalt vederlag til klinikken og ikke direkte til surrogatmoderen, kan ikke føre til et andet resultat. Hertil kommer, at det har formodningen imod sig, at surrogatmoderen skulle have ageret som surrogatmor af altruistiske grunde og uden anden betaling end € 200 om måneden.

A har ikke bevist, at det i referatet fra Statsforvaltningen herom anførte er forkert. Der henvises i den forbindelse til Statsforvaltningens brev af 25. november 2016 (bilag G). Statsforvaltningen har stor erfaring med at gennemføre samtaler med borgere og sikre, at alle oplysninger bliver noteret på sagerne. Det har også formodningen imod sig, at A flere gange skulle have kontaktet Statsforvaltningen, uden at det skulle være blevet noteret i Statsforvaltningens system.

Da surrogatmoderens samtykke til surrogatarrangementet er at sidestille med samtykke til stedbarnsadoption, og hun har modtaget betaling herfor, er adoptionen i strid med adoptionslovens regler, som har til formål at forhindre, at børn gøres til genstand for betaling. Et par, som ønsker et barn født af en surrogatmor, kan ikke antages at ville betale en surrogatmor, hvis ikke de forventer, at hun går med til adoptionen. Betalingen omfatter dermed det samlede arrangement.

Det bemærkes tillige, at forarbejderne til adoptionslovens § 15 henviser til 1986-adoptionsbekendtgørelsens § 20, hvor det var bestemt, at *Yder ansøgeren vederlag eller betaling for tabt arbejdsfortjeneste til barnets forældre, kan bevilling til adoption ikke meddeles*. Forarbejderne indikerer ikke, at der med § 15 er tilstræbt en materiel ændring heri.

Det har, jf. adoptionslovens § 15, formodningen imod sig, at adoption vil være det bedste for et barn, når adoption sker som led i en økonomisk transaktion. Generelt er der ikke noget, der på nuværende tidspunkt taler for, at adoptionen er det bedste for børnene, men Ankestyrelsen har i sin afgørelse anført, at vurderingen kan være en anden, når børnene er over 18 år og selv kan tage stilling til egne forhold.

Art. 8 i Børnekonventionen kan heller ikke føre til et andet resultat. Det følger af art. 8, stk. 1, deltagerstaterne påtager sig at respektere barnets ret til at bevare sin identitet, herunder statsborgerskab, navn og familieforhold, som anerkendt af loven og uden ulovlig indblanding. Afgørelsen er ikke i strid hermed.

Videre følger det af Børnekonventionens art. 35, at deltagerstaterne skal træffe forholdsregler med henblik på bl.a. at forebygge handel med børn til noget formål og i nogen form.

..."

Retsgrundlaget

Adoptionslovens § 2 og § 7 har følgende indhold:

§ 2

Adoption må kun bevilges, når den efter foretagen undersøgelse kan antages at være bedst for den, som ønskes adopteret, og denne enten ønskes opfostret hos adoptanten eller har været opfostret hos denne, eller der foreligger anden særlig grund til adoptionen.

§ 7

Adoption af en person, som er under 18 år og umyndig, kræver samtykke fra forældrene.

Stk. 2. Hvis den ene af forældrene er uden del i forældremyndigheden, forsvundet eller på grund af sindssygdom, åndssvaghed eller lignende tilstand er ude af stand til at handle fornuftmæssigt, kræves kun samtykke fra den anden.

Stk. 3. Gælder det i stk. 2 anførte begge forældrene, kræves samtykke fra værge.

Adoptionslovens § 15 har siden lov nr. 233 af 2. april 1997 haft følgende indhold:

§ 15

Adoption kan ikke meddeles, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for tabt arbejdsfortjeneste. Statsforvaltningen kan afkræve enhver, der har kendskab til forholdene, alle oplysninger til brug ved afklaringen af, om der er ydet eller modtaget vederlag mv. som nævnt i 1. pkt.

Det fremgår af LFF 1996-11-14 nr. 73 blandt andet:

" ...

4.2.2. Forbud mod vederlag for adoptionen

Efter konventionens artikel 4, litra c, nr. 3, og litra d, nr. 4, må de samtykker, der er nødvendige for at gennemføre adoptionen, ikke være opnået mod betaling eller nogen anden form for modydelse. Det gælder såvel samtykket fra barnet selv som fra barnets biologiske forældre og andre, hvis samtykke måtte være påkrævet.

Efter adoptionsbekendtgørelsens § 20 kan adoptionsbevilling ikke meddeles, hvis den, der ansøger om adoption, yder vederlag til barnets (biologiske) forældre.

...

For at opfylde konventionen foreslås det på den baggrund, at adoptionslovens § 15 ændres, således at adoption ikke kan meddeles, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises til betænkningen, navnlig pkt. 4.1.1.

..."

Der henvises her til Betænkning om Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner sammenholdt med dansk adoptionslovgivning: afgivet af Justitsministeriets adoptionsudvalg (KBET 1996 nr. 1323), hvor det under pkt. 4.1.1. fremgår blandt andet:

" ...

Adoptionskonventionens bestemmelser om rådgivning, information om adoptionens virkninger og samtykke i artikel 4, litra c, omfatter personer - bortset fra barnet - institutioner og myndigheder, der skal samtykke til, at adoption finder sted. Oprindelseslandets regler om hvem, der skal afgive et sådant samtykke, lægges til grund, ligesom oprindelseslandets regler bestemmer det nærmere indhold af rådgivningen og informationen. Informationen skal dog særligt omfatte oplysninger om adoptionens betydning for retsforholdet mellem barnet og dets oprindelige familie.

...

Samtykket skal være afgivet frivilligt, må ikke være fremkaldt mod betaling, skal foreligge i skriftlig form, må ikke være tilbagekaldt, og skal for moderens

vedkommende være afgivet efter barnets fødsel. Artikel 4, litra c, om betaling skal læses i sammenhæng med artikel 32, stk. 1.

Med hensyn til betingelsen om, at samtykke ikke må være opnået mod betaling eller anden form for modydelse, indeholder den danske adoptionslov i § 15, stk. 1, en bestemmelse om, at den bevilgende myndighed skal søge oplyst, om én af parterne har ydet eller agter at yde betaling og i bekræftende fald med hvilket beløb. Yder ansøgerne vederlag eller betaling for tabt arbejdsfortjeneste, kan bevilling til adoption ikke meddeles, jf. adoptionsbekendtgørelsens § 20. Det fremgår klart af forarbejderne, at statsamtet ikke må bevilge adoption, hvis der ydes vederlag eller betaling for tabt arbejdsfortjeneste til forældremyndighedens indehaver(e).

..."

Herudover fremgår det af adoptionslovens § 33, der blev indsat ved L 326 af 4.juni 1986:

§ 33

Hjælp må ikke ydes eller modtages med henblik på at opnå forbindelse mellem en kvinde og en anden, der ønsker, at kvinden skal føde et barn til denne.

Stk. 2. Annoncering må ikke foretages med henblik på at opnå en forbindelse, som nævnt i stk. 1.

Det fremgår af forarbejderne til lovforslag (LFF 1985-1986.1.164) blandt andet:

" ...

b. Justitsministeriet har i forbindelse med udformningen af disse regler overvejet, i hvilken udstrækning aftaler om surrogatarrangementer bør forhindres. Indgås der sådanne aftaler uden vederlag og uden brug af mellemænd, f.eks. inden for en snæver familiekreds, er det justitsministeriets opfattelse, at disse aftaler, der må antages at forekomme yderst sjældent, ikke bør forhindres. Aftaler om »levering af et barn« mod vederlag forekommer derimod i strid med helt grundlæggende principper i vort samfund. Børn bør ikke kunne købes eller sælges, og dette gælder også de ufødte børn. Problemerne ved barnløshed bør ikke kunne udvikle sig til egentlige »handler« om et barn. Hertil kommer, at der ved aftaler mod vederlag er mulighed for, at den kvinde der vælger at ville føde et barn til en anden, ved valget af »forældre« til sit barn lader sig påvirke af, hvilken betaling der tilbydes for barnet, i højere grad end hensynet til, hvad der er bedst for barnet.

Spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om en egentlig betaling for barnet, må afgøres efter en samlet bedømmelse af omstændighederne i den konkrete sag. Det vil f.eks. kunne være acceptabelt, at der bliver betalt udgifter til medicin, svangerskabstøj, mindre beløb til ekstra kost og eventuelle rejseudgifter i forbindelse med nødvendige eller sædvanlige undersøgelser m.v.

..."

Retten begrundelse og resultat

Det følger af ovennævnte lovgrundlag, at adoption må kun bevilges, når den efter foretagne undersøgelser kan antages at være bedst for den, som ønskes adopteret, og at der ikke kan meddeles adoption, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for tabt arbejdsfortjeneste, ligesom der ikke må ydes eller modtages hjælp med henblik på at opnå forbindelse mellem en kvinde og en anden, der ønsker, at kvinden skal føde et barn til denne.

Det lægges efter As forklaring i retten til grund, at hun og hendes mand betalte både til fertilitetsklinikken, hvor surrogatmoren var ansat, samt direkte til surrogatmoren. Det lægges efter indholdet af mødereferat af 20. marts 2015 vedrørende møde i Statsforvaltningen mellem C og A og hendes mand F til grund, at F under mødet oplyste, at parret havde betalt et beløb på et par hundrede tusinde kroner til klinikken, og at de ikke vidste, hvor stor en del, der var gået til rugemoderen, men at de mente, at det var et større beløb ud fra en betragtning om, at hun ville købe en lejlighed for beløbet. Retten finder, at A ikke har sandsynliggjort, at der er sket en misforståelse af de afgivne oplysninger på mødet i Statsforvaltningen. Retten har ved denne vurdering lagt vægt på, at A ikke på skrift har gjort Statsforvaltningen opmærksom på misforståelsen, da hun modtog mødereferatet, og at hun ikke for eksempel har fremlagt kontrakten med klinikken og/eller surrogatmoderen til belysning af, hvilket beløb surrogatmoderen skulle modtage.

Retten tiltræder efter en samlet vurdering af omstændighederne i sagen Ankestyrelsens vurdering af, at surrogatmoderens samtykke til surrogatarrangementstafalen med de heraf afledte forpligtelser, herunder at hun påtog sig at overdrage forældremyndigheden og meddele samtykke til, at A og børnenes far skulle være forældre til børnene, kan ligestilles med samtykke til stedbarnsadoption, og at det er denne samlede forpligtelse, surrogatmoderen har modtaget betaling for.

Ankestyrelsen har inddraget ovennævnte faktiske oplysninger og omstændigheder samt oplysninger om, at B1 og B2s retsforhold og hverdag forbliver, som de hidtil har været i afgørelsen af 26. juni 2016, hvilken afgørelse blev

fastholdt ved Ankestyrelsens afgørelse af 20. februar 2017. Retten finder, at Ankestyrelsen herved har inddraget de relevante faktiske oplysninger, og at afgørelsen derfor er truffet på et korrekt og fyldestgørende grundlag.

Ved afvejningen af om parrets betaling til rugemoderen skulle føre til, at A ikke har ret til at adoptere B1 og B2 har Ankestyrelsen lagt afgørende vægt på, at forbuddet i adoptionsloven mod at yde vederlag til nogen, der skal give samtykke til adoption, har til formål at forhindre, at børn gøres til genstand for betaling.

Retten finder, at dette kriterium må anses for sagligt i lyset af adoptionslovens baggrund og formål, herunder forarbejdernes bemærkninger om, at aftaler om "levering af et barn" mod vederlag forekommer i strid med helt grundlæggende principper i vort samfund, og at børn ikke bør kunne købes eller sælges, og at dette også gælder de ufødte børn samt at problemerne ved barnløshed ikke bør kunne udvikle sig til egentlige "handler" om et barn, ligesom der ved aftaler mod vederlag er mulighed for, at den kvinde der vælger at ville føde et barn til en anden, ved valget af "forældre" til sit barn lader sig påvirke af, hvilken betaling der tilbydes for barnet, i højere grad end hensynet til, hvad der er bedst for barnet. Retten finder endvidere, at der ved vurderingen ikke er inddraget usaglige kriterier.

Herefter, og idet der ikke er anført sådanne omstændigheder, som kan medføre, at Ankestyrelsens afvejning af relevante hensyn må tilsidesættes, tager retten Ankestyrelsens frifindelsespåstand til følge.

Sagsomkostningerne er efter sagens principielle karakter, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 20.000 kr. Det er oplyst, at A ikke er momsregistreret.

THI KENDES FOR RET :

Ankestyrelsen frifindes.

A skal inden 14 dage til Ankestyrelsen betale sagsomkostninger med 20.000 kr. Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

